

Litra a Tito

Da la Neuva Bibia an Lengha Piemontèisa
voltà da Pàul E. Castlin-a e da Majo Galin-a

**Edission
Tempo di Riforma**

2023

Costa version dla litra a Tito l'è tirà da la Neuva Bìbia an Lenga Piemontèisa ch'as peul trovesse compléta a l'adressa dla Ragnà <https://pms.wikisource.org/>

Còdes ISBN:

Introduccion a l'euvera compléta dla Neuva Bibia an Lengha piemontèisa

Costa version ëd la Bibia ebràica e cristian-a an lengha piemontèisa, soagnà da Pàul E. Castlin-a, pastor evangelich, e Majo Galin-a, a-j va dapress al métod ëd l'equivalensa dinàmica (pënsé për pensé).

Sò bu a l'é la divulgassion dla Paròla 'd Nosgnor e "parlé al cheur" dla nòstra gent con un lengagi "ëd minca dì". Për coj ch'a veulo fonghé ancreus lòn ch'a lesò, dle nòte al pé dla pagina a dan ëd pcite spiegassion e rendission alternative dl'istess vers, ma i arcomandoma sèmper ëd comparisioné tut a 'd bibie an d'àutre lenghe.

I l'oma fàit nòstr travaj - e sossì a l'é nòstr prim presupòst - ant la përsuasion che la Bibia a l'é nen "un liber qualsëssia, ma ch'a trasmèt la Paròla 'd Nosgnor. A l'é për lòn che an fasend sto travaj i l'oma avù la pì àuta diligenza e respet. I l'oma 'dcò respetà la tradission ëstòrica dla magioransa dle bibie publicà da le cese cristian-e e dle sinagòghe ebràiche ant nê spirit ecuménich.

Costa version ëd la Bibia a l'é basà an sël travaj editorial sientìfich ëd la version anglèisa dla Bibia ciamà "NET Bible" (New English Translation) an comparassion con vaire d'àutre version bin spantià ant ël mond. La NET Bible a l'é compagnà da 60.932 nòte ch'a dëspiego 'l motiv ëd la particolar sernìa 'd minca espression dovrà ant la tradussion e dl'interpretassion dàita a cole paròle o vers ch'a l'é malfé rendje con precision. A cole nòte i adressoma 'l letor ch'a veuja comprende 'l motiv ëd nòstre sernie d'espression.

Për lòn ch'a riguarda ël Testament Vej (la Tanach ebràica), ël travaj 'd tradussion a l'é dzurtut col ëd Majo Galin-a, e Giovanna Gribaud ch'a l'ha falò la pì part ant j'agn 1980 e ch'a l'ha publicalo an sl'arvista La Slòira.

Për lòn ch'a riguarda 'l Testament Neuv, costa tradussion piemontèisa as peul consideresse na revision stilistica dël Testament Neuv an lengha piemontèisa dël 1841, con comparassion scrupolosa dij pì bon test grech a nòstra disposission ancheuj.

Pàul E. Castlin-a, edission dl'aost 2023

La litra a Tito

Introduccion

La Litra a Tito a l'é stàita scrìta da l'apòstol Pàul a Tito, un colaborator giovo dl'apòstol, e soa composission a l'é gropà a sò ministeri cristian ant l'isola 'd Creta an sèl mar Egeo (Grecia). Pàul a l'avìa fidà a Tito la responsabilità dè stabilì n'òrdin ant le comunità cristian-e locaj e nomineje 'd dirigent (ansian o pastor). La data 'd composission ëd la Litra a Tito a l'é stima apoprè dj'agn 63-66 d. C. Cost period a l'é col dj'ùltim agn dël ministeri 'd Pàul e 'd sò anpèrzonament a Roma.

Ant la Litra a Tito, Paul a trata 'd vaire sugèt ëd pèis:

(1) Nòmìna dij dirigent ëd le comunità cristian-e. Pàul a dà d'istrussion an cole ch'a l'avìo da esse le qualità moraj e spirituj dij dirigent ëd la Gesia, conossù coma ansian, pastor, o vesco, e coma meinagé le chestion ch'a seurto ant la comunità cristian-a senza lasesse svarié da discussion inutilij.

(2) Condòta cristian-a. L'apòstol a esprta ij chërdent a vive na vita caraterisà da moderassion, ospitalità, bontà e gentilëssa,

(3) Dotrin-a san-a. Pàul a armarca l'importansa 'd na dotrin-a conform a lòn ch'a l'avìo mostrà j'apòstoj e la necessità d'arfudé 'd dotrin-e e pràtiche sbalià.

La Litra a Tito, donca, a forniss ëdcò ai cristian d'ancheuj ëd lesson pressiose pèr regolé soa vita comunitària. An ancoragia 'dcò a arflete an su nòstra condòta pèrsonal e nostr angagg ant ël moviment cristian e ant le gesie. A l'é na sorgiss e model dël ministeri e dla condòta cristian-a basa a sla fede, la vrità e la santità.

1

Salut

¹Pàul, servënt ëd Nosgnor e apòstol ëd Gesù Crist, mandà pèr ëmné coj che Nosgnor a l'ha sernù¹ a la fede e a la conossensa dla vrità ch'a-j mostra coma vive pèr piasèj a chiel². ²Costa vrità a-j dà la fiosa³ ch'a l'han la vita eterna, cola che Nosgnor - ch'a peul pa dì 'l fàuss - a l'ha promëttù prima dla creassion dël mond. ³Ora, pròpi ant ël temp fissà, Nosgnor a l'ha arvelà 'l mëssagi ch'i nunsioa a tuti. A l'é pèr ël comand ëd Nosgnor, nòst Salvator, ch'a më stàit fidà cost travaj pèr chiel.

⁴A Tito⁴, mè fieul génit ant la fede ch'an fà sté 'n comunion l'un con l'àut⁵. Che la grassia e la pas at sio dàite da Dé nòst Pare e da Gesù Crist nòst Salvator.

Èl travaj che Tito a l'ha da fé a Creta

⁵Èl motiv ch' i l'hai lassate a Creta a l'é pèrchè ti 't peussa porté a compiment ël travaj ch'i l'oma fàit ambelelà e, conforma a mie istrussion, nominé⁶ in minca sità dj'ansian ch'a l'abio la sovrintendensa dle comunità cristian-e.

⁶N'ansian a deuv esse inapuntàbil⁷, A deuv resté fedel a soa fomna⁸ e ij sò fieuj e fije a l'han da esse dij chërdent ch'a l'abio nen l'arputassion d'esse

1 O: "ij sernù".

2 O: "ch'a l'é conform' a la pietà".

3 O: "la speransa".

4 Cfr. 2 Corint 8:23; Galat 2:3; 2 Timòt 4:10.

5 O: "fede comun".

6 O: "stabili".

7 O: esemplar, costumà, a pòst.

8 O: "marì d'una sola fumna".

dij sgairon⁹ o dësregolà¹⁰. ⁷N'ansian¹¹ a l'é 'l meinagé dla famija 'd Nosgnor. A l'é pèr lòn ch' a l'ha da esse n'òm a pòst, nen un ch' a agissa senza prima penseje bin, nen fàcil a anrabiesse, nen un ch'a-j piasa tròp èd bèive¹², nen prepotent, nen àvid èd sòld. ⁸Al contrari, n'ansian a deuv esse èd bon-a cà¹³, dedicà a fé dèl bin, savi, giust, divòt e ch'a sàpia controlesse. ⁹A deuv avèj na fede fòrta¹⁴ ant èl mësaggi¹⁵ fedel ch'a l'han mostraje, parèj ch'a peussa ancoragé j'àuutri con la san-a dotrin-a e ch'a sàpia mostrè a j'avversari andoa ch'a sio an eror¹⁶. ¹⁰Pèrchè a-i na j'é tanti che a la san-a dotrin-a a veulo nen sogetess-ne¹⁷, ch'a parlo senza cognission èd càusa¹⁸ e mach pèr angabiolé, dzortut coj ch'a ansisto che pèr esse salvà a sia necessaria la sirconcision.

¹¹A coj-là a venta stopeje la bòca pèrché a slontan-o da la vrità èd famije antreghe, an mostrandje lòn ch'a dovrio nen, e lolì mach pèr avejne 'd vantagi pèr lor midem. ¹²Fin-a un èd lor, un profeta 'd Creta, a l'ha dit rësguard a coj-là: "Ij Cretèis a son sèmper èd busiard, èd bestie grame, galupon e poltron". ¹³Cola testimoniansa a l'é vera! Donca, arprocc-je con severità pèrchè a l'àbio na fede san-a. ¹⁴Lor a l'han da chité 'd dé da ment a le fàule dij Giudé e ai comandament èd gent ch'a l'é slontanasse da la vrità.

¹⁵Tut a l'é pur pèr coj ch'a l'han èl cheur pur. Al contrari, gnente a l'é pur pèr coj ch'a l'han gnun-a fede e ch'a l'han mach vastà soa ment e soa cossiansa. ¹⁶Lor a diso 'd conòsse Nosgnor, ma a l'arnego con lòn ch'a

9 O: "dzubidient", o "dësbaucià".

10 O: "ch'a peudo nen controlesse".

11 O: sovrintendent, vèsco.

12 Èd vin, un ciocaton.

13 O: "ospital", n ch'arsèiv volenté la gent a soa cà.

14 O: "ch'as ten-a ferm".

15 O: "paròla 'd vrità".

16 O: "corege coj ch'a-j parlo contra", "convince ij contraditor". 1:6-9 cfr. 1 Timòt 3:2-7.

17 Let. "rivoltos".

18 O: "com' a ven a ven".

fan¹⁹. A son da detesté perchè ch'a disubidisso a Nosgnor e a son bon mach a fé 'd còse 'd gnun valor.

2

Na condòta ch'a quadra con la san-a dotrin-a

¹Ma ti, Tito, s'è d'esempi²⁰ con na manera 'd vive ch'a quadra con la san-a dotrin-a. ²Mostra a j'òm ch'a son d'età²¹ a controlesse, a esse degn ed rispet²² e a vive da pèrsone sàvie. A l'han da avèj na fede san-a e esse amorèivol e passient. ³Dije 'd fé l'istess a le fomne ch'a son d'età: mostrje a vive an manera da onoré Nosgnor. A l'han nen da esse 'd malalenghe²³ o 'd fomne ch'a-j piasa 'd bèive tròp²⁴. Al contrari, a l'han da mostré a j'àutri a fé 'l bin. ⁴A l'é parèj che le fomne d'età a l'han da dressé le giovo a volèje bin ai sò marì e a soe masnà, ⁵a vive 'd manera savia, a esse pure, a pijesse soen dla cà, fé 'l bin, e sté an sogession ai sò marì. A l'é parèj ch'a porteran nen dèscrédit a la Paròla 'd Nosgnor. ⁶Fà l'istess con j'òm pì giovo: ciss-je a esse giudissios.

⁷Ti medèsim it l'has da ess-je d'esempi fasenda d'ògni sòrt d'euvre bon-e. Che tut lòn ch'it fas a rifleta l'integrità e la serietà 'd lòn ch'it mostre²⁵.

⁸Mostra la vrità parèj ch'a trovo nen da dì 'd toa dotrin-a. Antlora coj ch'an fan oposission a n'àbio vèrgogna e a peusso dì gnente 'd mal ed nojàutri.

19 O: "soe euvre".

20 O: "dimostra".

21 O: "Ansian".

22 O: "rispetàbil".

23 O: "maldisent".

24 Beivande alcòliche.

25 O: "ed toa dotrin-a".

⁹Ij servitor a l’han sèmper da fé ubidiensa ai sò padron e ‘d fé 'l mej ch'a peudo pèr contenteje e nen dëscontrarieje²⁶. ¹⁰Ch'a robo nen, ma ch'a sio dèl tut degn èd fiusa e sempe a disposission²⁷. A sarà antlora che pèr dabon a faran onor a la dotrin-a 'd Nosgnor, nòst Salvator.

¹¹La grassia 'd Nosgnor a l'é stàita 'rvelà pèr porté la salvèssa a d'ògni sòrt èd gent. ¹²La grassia an dresta a arnusié a cola vita ch'a fà gnun cont èd Nosgnor²⁸ e a le passion mondan-e²⁹, perch'i vivo an èsto mond gram con sapiensa, giustissia e devossion anvers a Nosgnor ¹³antramentre ch'i spetoma con speransa col dì maravijos cand ch'a sarà arvelà la glòria 'd nòst grand Dé e Salvator, Gesù Crist. ¹⁴Chiel a l'ha dàit soa vita pèr liberene da ògni sòrt èd pecà³⁰, pèr purifichene e per rend-ne 'n pòpol, èl Sò³¹, un pòpol ch'a sia dèl tut angagià a fé d'euve bon-e.

¹⁵A l'é tut sòn ch'it l'has da fé, an cissand ij chèrdent a fé autèrtant. Ti 't l'has l'autorità pèr coregg-je cand ch'a l'é necessari. Pèr lòn, lass-je nen meprisé lòn ch'it dise.

3

Esortassion a tùit ij fedej

¹Arciama a la ment dij chèrdent ch'a l'han da sogetesse ai governant e a j'autorità, ch'a l'han da scoteje e d'esse sèmper pront a fé 'l bin³². ²Ch'a diso 'd mal èd gnun; ch'a sio nen litigios, ma grassios, e ch'a dago preuva dla pì granda dosseur con tuti.

26 O: "arbècché", "nen fé 'd polémiche".

27 O: "bon".

28 O: "impietà".

29 O: "ai piasèj ch'a son èd pecà".

30 O: "da ògni iniquità", cfr. Salm 130:8.

31 Cfr. Surtia 19:5; Deuteronòmi 4:20; 7:6; 14:2; 2 Timòt 4:12.

32 O: "pront a fé ògni sòrt èd bon-e assion".

³An d'àuutri temp, èdcò nojàutri i j'ero sventà e i scotavo nen. I j'ero dèstornà, 'd gent sogeta a d'ògni sòrt èd passion e 'd piasì. Nòstra vita a l'era pien-a 'd malissia e d'anvìa; i j'ero odios e i l'avìo an òdio j'un j'àuutri. ⁴Contut, cand che Nosgnor, nòst Salvator a l'ha manifestà soa bontà e sò amor, ⁵chiel a l'ha salvane, nen pèr motiv d'euvre bon-e ch'i l'avèisso fàite, ma grassie a sò amor. Chiel a l'ha lavà via ij nòstri pecà e a l'ha argenerane con la forsa arnovratriss dlë Spirit Sant. ⁶Chiel a ha arvèrsà con abondansa an sù nojàutri lë Spirit pèr èl mojen èd Gesù Crist, nòst Salvator. ⁷Parèj, diciarà giust³³ pèr soa grassia, i l'oma la fidansa ch'i arseivroma an ardità, un bel dì, la vita eterna³⁴.

⁸Sta paròla a l'é certa³⁵ e i veuj che costa dotrin-a a staga bin ferma an tra 'd voi: a l'é parèj che tuti coj ch'a l'han chèrdù an Nosgnor a s'angagio 'd fé d'euvre bon-e. Tut sòn a l'é bon e 'd vantagi pèr tuti.

⁹D'àutra banda, fate nen campé an mes a 'd discussion senza sens riguard a 'd genealogie, a 'd chestion e polèmiche riguard a l'osservansa dla lege dij Giudé. Tut lolì a serv a nen e a fa mach perde 'l temp. ¹⁰Se, malgré un-a o due amonission, a la pianto ancora nen, ch'it l'abie gnente da fé con coj ch'a vorìo buteve j'un contra j'àuutri³⁶. ¹¹Èd gent parèj a l'ha scartà da la vrità e ij sò pecà a-j condan-o daspèrlor.

Conclusion

¹²Cand ch'a sara rivà Artemà o Tichico[6], ch'i veui mandeve, désangagge e ven da mi a Nicòpoli, pèrchè i l'hai l'intension èd passeie l'invern.

¹³Pronta con soegn èl viagi 'd Zena, l'avocà e d'Apòllo³⁷. Varda ch'a-j

33 O: "giustificà".

34 O: "soma, an èsperansa, ardité dla vita eterna".

35 O: "degn a 'd fiusa".

36 O: "con èd gent set fassiosa" o "erètica".

37 Cfr. At 18:24; 1 Corint 16:12.

manca gnente. ¹⁴Nòstra gent a l’ha d’amprende a fé ‘l bin e a provèdde a j’àuutri lòn ch’a l’è da bzogn, a fin ch’a resto nen senza frut.

¹⁵Av saluto tuti coj ch’a son ansem a mi. Saluta coj ch’an veulo bin ant la fede. Che la grassia a sìa con tuti voi. Amen!

Tàula

Introdussion a l’euvra compléta dla Neuva Bibia an Lenga piemontèisa	3
La litra a Tito.....	5
Introdussion.....	5
1.....	7
Salut.....	7
Ël travaj che Tito a l'ha da fé a Creta.....	7
2.....	9
Na condòta ch'a quadra con la san-a dotrin-a.....	9
3.....	10
Esortassion a tùit ij fedej.....	10
Conclusion.....	11

